

საბაკალავრო ნაშრომის შემუშავების, გაფორმების, დაცვისა და შეფასების წესის შესახებ
დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

განხილულია აკადემიური საბჭოს სხდომაზე:

ოქმი №13 14.03 2018;

დამტკიცებულია წარმომადგენლობით საბჭოს:

ოქმი № 5 14.03.2018;

წარმომადგენლობითი საბჭოს სპიკერი:

პროფესორი მ. ღარიბაშვილი

თელავი

2 0 1 8

საბაკალავრო ნაშრომის შემუშავების, გაფორმების, დაცვისა და შეფასების წესი

1. საბაკალავრო ნაშრომი არის ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტი, რომელიც სრულდება სწავლების ბოლო მერვე სემესტრში. საბაკალავრო ნაშრომი სრულდება საბაკალავრო პროგრამების ფარგლებში.

საბაკალავრო ნაშრომის დაცვა ხდება რექტორის მიერ დანიშნული საგამოცდო კომისიის წინაშე. კომისიის შემადგენლობაში შედის შესაბამისი/მონათესავე მიმართულების მინიმუმ 3-5 პროფესორი/ასოცირებული პროფესორი/ასისტენტ პროფესორი ან შესაბამის მიმართულებაში დოქტორის ხარისხის მქონე მოწვეული პირი.

2. საბაკალავრო ნაშრომის ხელმძღვანელი შეიძლება იყოს შესაბამისი მიმართულების პროფესორი, ასოცირებული პროფესორი ან ასისტენტ პროფესორი, აუცილებლობის შემთხვევაში კი – შესაბამის მიმართულებაში დოქტორის ხარისხის მქონე მოწვეული პირი.
3. საბაკალავრო ნაშრომის ხელმძღვანელი ვალდებულია სისტემატური ზედამხედველობა გაუწიოს სტუდენტის მუშაობას, დაეხმაროს მას სამუშაო პროცესის გეგმიურად წარმართვაში, გაუწიოს სათანადო კონსულტაციები.
4. საბაკალავრო ნაშრომის თემის შერჩევა ხდება სტუდენტისა და მისი ხელმძღვანელის მოსაზრებათა შეჯერების საფუძველზე. სასურველია საბაზო დეპარტამენტის მიერ საბაკალავრო ნაშრომის ზოგადი პრობლემატიკის ჩამონათვალის მომზადება, რომელსაც სტუდენტი დაეყრდნობა საკუთარი თემის შერჩევისას. სტუდენტი უფლებამოსილია თვითონ შეარჩიოს საბაკალავრო თემის ხელმძღვანელი, რომელიც იქნება კომპეტენტური საბაკალავრო ნაშრომის თემატიკის მიმართულებით.
5. საბაკალავრო ნაშრომის თემის შერჩევისას გათვალისწინებული უნდა იყოს ხელმისაწვდომი ლიტერატურის არსებობა, სასწავლო და სამეცნიერო-ტექნიკური ბაზის შესაძლებლობები.
6. სტუდენტის მიერ შერჩეულ თემას განიხილავს საბაზო დეპარტამენტი და ამტკიცებს ფაკულტეტის საბჭო, რის შესახებაც ფორმდება შესაბამისი ოქმი. თემის დამტკიცება ხდება მერვე სემესტრის დასაწყისში. ფაკულტეტის საბჭოს მიერ დამტკიცებული თემის შეცვლა დასაშვებია მხოლოდ ერთხელ. თემის შეცვლა შესაძლებელია მოხდეს მერვე სემესტრის დაწყებიდან ერთი თვის ვადაში.
7. საბაზო დეპარტამენტი ვალდებულია მონიტორინგი გაუწიოს სტუდენტის მუშაობას საბაკალავრო ნაშრომზე და პერიოდულად მოისმინოს მუშაობის ანგარიში სტუდენტისგან და მისი ხელმძღვანელისგან დეპარტამენტის სხდომებზე. დეპარტამენტის ხელმძღვანელის წარდგინების საფუძველზე ფაკულტეტის საბჭო განსაზღვრავს საბაკალავრო ნაშრომის შესრულების, ჩაბარებისა და დაცვის ვადებს და უზუნველყოფს ამ ინფორმაციის საჯაროობას ყველა ხელმისაწვდომი საშუალებით.
8. საბაკალავრო ნაშრომის სტრუქტურა შედგება შემდეგი აუცილებელი პუნქტებისაგან:
 - თავფურცელი [დანართი №1 შესაბამისად];
 - სარჩევი [თანმიმდევრულად უნდა აისახოს ნაშრომის სრული ტექსტის ყველა თავისა და/ან პარაგრაფის ზუსტი დასახელება საწყისი და ბოლო გვერდების ნომრების მითითებით];
 - ნაშრომი:
 - შესავალი [უნდა აისახოს თემის მიზანი და დასმული ამოცანები, გამოყენებული სამეცნიერო აპარატი და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა];
 - ძირითადი ნაწილი [უნდა აისახოს ნაშრომის შინაარსი და სასურველია დაყოფილ იქნას თავებად და/ან პარაგრაფებად];
 - დასკვნა [უნდა აისახოს ნაშრომის ძირითადი შედეგები, რაც მოკლედ და კონკრეტულად უნდა პასუხობდეს ნაშრომის მიზნებსა და დასმულ ამოცანებს];
 - გამოყენებული ლიტერატურა გაფორმებული უნდა იყოს APA სტილის მიხედვით. აგრეთვე დასაშვებია: ანბანური თანმიმდევრობით აკადემიური წერის სტანდარტების შესაბამისად;

ანბანურ ჩამონათვალში თავდაპირველად უნდა მიეთითოს გამოცემები ქართულ ენაზე, ხოლო შემდეგ უცხოურ ენაზე/ენებზე;

- დანართი *[საჭიროების შემთხვევაში]*.

9. საბაკალავრო ნაშრომის შესრულების ენაა ქართული, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც იგი სრულდება უცხოენოვანი საბაკალავრო პროგრამის ფარგლებში. საბაკალავრო ნაშრომზე მუშაობის პროცესში დასაშვებია ლიტერატურის გამოყენება უცხო ენაზე/ენებზე.
10. საბაკალავრო ნაშრომის გაფორმება ხდება შემდეგი წესის მიხედვით:
 - ნაშრომი უნდა იყოს დაბეჭდილი A4 ზომის სტანდარტულ ქაღალდზე;
 - შრიფტი – Sylfaen;
 - ფონტის ზომა – 12;
 - სტრიქონებს შორის ინტერვალი – 1,5;
 - სტანდარტული მინდვრები: მარცხენა – 3 სმ., მარჯვენა – 1,5 სმ., ზედა – 2 სმ., ქვედა – 2 სმ.;
 - ნაშრომის გვერდები, გარდა თავფურცელისა, უნდა იყოს დანომრილი.
11. მეცნიერება/საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების, ხელოვნების მიმართულების, სპორტის მიმართულების, საინჟინრო და აგრარული მეცნიერებების მიმართულების საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის საბაკალავრო ნაშრომის მინიმალური მოცულობაა 15 გვერდი, მაქსიმალური – 35 გვერდი, ხოლო დანარჩენი პროგრამებისათვის კი – მინიმალური მოცულობაა 25 გვერდი, მაქსიმალური – 35 გვერდი, თავფურცელისა და ბიბლიოგრაფიის ჩათვლით.
12. საბაკალავრო ნაშრომი წარმოდგენილი უნდა იყოს საბაზო დეპარტამენტში დაბეჭდილი და ყდაში აკინძული სახით, ორ ეგზემპლარად, ფაკულტეტის საბჭოს მიერ დადგენილ და საჯაროდ გამოცხადებულ ვადებში. სტუდენტი აგრეთვე ვალდებულია წარმოადგინოს კომპაქტ-დისკზე (CD – R) ჩაწერილი ნაშრომის ელექტრონული ვერსია.
13. საბაკალავრო ნაშრომი უნდა შეფასდეს შეფასების შუალედურ და დასკვნით ფორმებში მიღებული ქულების დაჯამებით, ჯამში 100 ქულით. სავალდებულოა შეფასების ფორმების მიხედვით დაწესდეს მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს შესაბამისი შეფასების ფორმის 60% -ს. დადებითი შეფასებისთვის აუცილებელია შეფასების ორივე ფორმაში სტუდენტის მიერ გადალახულ იქნას მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი და ქულათა ჯამი იყოს მინიმუმ 51.
14. სტუდენტი დაიშვება საბაკალავრო ნაშრომის დაცვაზე თუ მას არა აქვს ფინანსური დავალიანება, შესრულებული აქვს პროგრამით გათვალისწინებული ყველა ვალდებულება გარდა საბაკალავრო ნაშრომის დაცვისა და საბაკალავრო ნაშრომის შუალედური შეფასებით გადალახული აქვს მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი.
15. საბაკალავრო ნაშრომის დაცვა ხდება საბაზო დეპარტამენტში სწავლების მერვე სემესტრის საგამოცდო სესიების ბოლოს.
16. შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატი ვალდებულია, დაცვამდე სულ ცოტა ერთი კვირით ადრე განათავსოს განცხადებები დაგეგმილი დაცვების შესახებ ფაკულტეტის განცხადებების დაფასა და უნივერსიტეტის ვებგვერდზე შემდეგი ინფორმაციის მითითებით:
 - დაცვის თარიღი და დრო;
 - დაცვის ჩატარების ზუსტი ადგილი;
 - დაცვის კომისიის წევრების ვინაობა;
 - დაცვაზე დაშვებულ სტუდენტთა სია საბაკალავრო ნაშრომის თემის სახელწოდების მითითებით.
17. საბაკალავრო ნაშრომის დაცვა წარიმართება ღიად და საჯაროდ.
18. საბაკალავრო ნაშრომის დაცვა მიმდინარეობს ქართულ ენაზე გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც იგი შესრულებულია უცხოენოვანი საბაკალავრო პროგრამის ფარგლებში.
19. დაცვის დაწყებამდე გამოცხადებული უნდა იყოს დაცვის წარმართვის წესი. საბაკალავრო ნაშრომის დაცვის კომისიის წევრები ვალდებულნი არიან გაეცნონ საბაკალავრო ნაშრომს დაცვის დაწყებამდე ერთი კვირით ადრე. საჭიროების შემთხვევაში სხვა დამატებით პირობებს განსაზღვრავს ფაკულტეტის

საბჭო. ასეთ შემთხვევაში ეს პირობები გამოცხადებული უნდა იყოს დაცვამდე სულ ცოტა ერთი კვირით ადრე.

20. დაცვის კომისიის მდივანი, რომელსაც ირჩევს კომისია სხდომის დაწყების წინ აცნობს დამსწრეთ სტუდენტის ვინაობას.
21. საბაკალავრო ნაშრომის დაცვა იწყება სტუდენტის 10-15 წუთიანი მოხსენებით მის მიერ შესრულებული ნაშრომის შესახებ. სტუდენტის მოხსენებაში ჩამოყალიბებული უნდა იყოს:
 - საბაკალავრო ნაშრომის თემა;
 - თემის აქტუალობა;
 - საბაკალავრო ნაშრომის მიზნები და ამოცანები;
 - მიღებული დასკვნები, მათი თეორიული მნიშვნელობა და პრაქტიკული ღირებულება.
22. სტუდენტის მოხსენების შემდეგ კომისიის წევრებს საშუალება ეძლევათ დაუსვან მას კითხვები წარმოდგენილი თემის შესახებ. სტუდენტი ვალდებულია გასცეს პასუხი თითოეულ შეკითხვას. კომისიის თავმჯდომარე აკონტროლებს, რომ კომისიის ყველა წევრს მიეცეს კითხვების დასმის საშუალება. დაცვის დროს კითხვების დასმის უფლება აქვს მხოლოდ კომისიის წევრს. საბაკალავრო ნაშრომის დაცვის პროცესს წარმართავს კომისიის თავმჯდომარე;
23. ერთი სტუდენტის დაცვის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 40 წუთს. დროს აკონტროლებს კომისიის მდივანი.
24. საბაკალავრო ნაშრომის დაცვამდე სულ ცოტა ორი კვირით ადრე ხელმძღვანელმა უნდა წარადგინოს წერილობითი დასკვნა საბაკალავრო ნაშრომის შეფასებით.
25. ხელმძღვანლის დასკვნა დამოწმებული უნდა იყოს ფაკულტეტის ბეჭდით და მასზე აღნიშნული უნდა იყოს დოკუმენტის ჩაბარების თარიღი.
26. საბაკალავრო ნაშრომის შეფასება ხდება 100 ქულიანი სისტემით, შემდეგი სქემის მიხედვით:

ქულების განაწილება	შეფასება
91-100	(A) ფრიადი
81-90	(B) ძალიან კარგი
71-80	(C) კარგი
61-70	(D) დამაკმაყოფილებელი
51-60	(E) საკმარისი
41-50	(FX) ვერ ჩააბარა (რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება)
0-40	(F) ჩაიჭრა (რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი)

27. თუ საბაკალავრო ნაშრომი შეფასდა 41-დან 50 ქულის ჩათვლით (FX), დაცვის დამატებით დანიშნა შესაძლებელია შეფასების გამოცხადებიდან არანაკლებ 10 დღის შემდეგ და არა უგვიანეს 15 დღისა. ფაკულტეტი ვალდებულია დანიშნოს დამატებითი პერიოდი განმეორებითი დაცვებისთვის.
28. თუ სტუდენტი არ გამოცხადდა საბაკალავრო ნაშრომის დაცვაზე სხვადასხვა მიზეზების გამო მას საშუალება ეძლევა საბაკალავრო ნაშრომი დაიცვას დამატებით დაცვისთვის განსაზღვრულ პერიოდში.
29. თუ საბაკალავრო ნაშრომი შეფასდა 41-ზე ნაკლები ქულით (F), მისი განმეორებითი დაცვა არ მოხდება. სტუდენტს უფლება ეძლევა დაწეროს ახალი ნაშრომი, იგივე ან სხვა ხელმძღვანელთან. ასეთ შემთხვევაში, სტუდენტი ვალდებულია გადაიხადოს დამატებითი გადასახადი შესაბამისი კრედიტების ასათვისებლად და აღმოფხვრას აკადემიური დავალიანება დამატებით სემესტრებში.
30. სტუდენტს შეუძლია გაასაჩივროს საბაკალავრო ნაშრომის დაცვისას მიღებული ქულა ფაკულტეტის დეკანატში. გასაჩივრება უნდა მოხდეს დაცვის დღიდან არაუგვიანეს 2 სამუშაო დღისა. საბაკალავრო

ნაშრომის შეფასების გასაჩივრების ყოველი შემთხვევა განიხილება ფაკულტეტის საბჭოზე, განცხადების მიღებიდან არაუგვიანეს 4 სამუშაო დღისა. ფაკულტეტის საბჭოსა და შესაბამისი კომისიის გადაწყვეტილების საფუძველზე შესაძლებელია დაცვის ხელმეორედ დანიშვნა, თორღს განსაზღვრავს ფაკულტეტის საბჭო.

31. საბაკალავრო ნაშრომის საქმის წარმოებისას პლაგიატის აღმოჩენა არის ბაკალავრის აკადემიური ხარისხის დამადასტურებელი დიპლომის არგაცემის ან ჩამორთმევის საფუძველი. ასეთ გადაწყვეტილებას იღებს ფაკულტეტის საბჭო და უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭო.
32. დაცვის შემდეგ საბაკალავრო ნაშრომი 2 აკადემიური წლის განმავლობაში ინახება საბაზო დეპარტამენტში ნაშრომის შეფასების უწყისის ასლთნ ერთად ერთად. აღნიშნული პერიოდის შემდეგ საბაკალავრო ნაშრომი შეფასების უწყისთან ერთად გადაეცემა უნივერსიტეტის არქივს.
33. საბაკალავრო ნაშრომის მომზადებისა და დაცვის შეფასება ხდება პროგრამაში გათვალისწინებული საბაკალავრო ნაშრომის მომზადებისა და დაცვის სილაბუსის პირობების თანახმად.
34. სურვილის შემთხვევაში შესაძლოა დანართების (1,2,3,4,5) გამოყენება. სხვა შემთხვევაში პროგრამას თან უნდა ერთვოდეს განსხვავებული ფორმის შესაბამისი დანართები.

წარმომადგენლობითი საბჭოს სპიკერი:

პროფესორი მ. ღარიბაშვილი

დანართი №1

სსიპ იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

[ფაკულტეტის სახელწოდება]

[დეპარტამენტის სახელწოდება]

[სტუდენტის სახელი და გვარი]

საბაკალავრო ნაშრომი

[საბაკალავრო ნაშრომის სახელწოდება]

ბაკალავრის აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად

საგანმანათლებლო პროგრამა: [სახელწოდება]

ხელმძღვანელი: [თანამდებობა, წოდება, სახელი, გვარი]

თელავი
201 ? წ.

იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

_____ ფაკულტეტი

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება:

სასწავლო წელი

201 ____ / 201 ____

_____ სემესტრი

ბ.ა.

ბაკალავრიატი
საბაკალავრო ნაშრომის შეფასების უწყისი
ხელმძღვანელის დასკვნა

საბაკალავრო ნაშრომის თემა:

სტუდენტი:

საბაკალავრო ნაშრომის ხელმძღვანელი:

დასკვნის შემუშავების თარიღი: “ ____ “ _____ 201 ____ წელი

კრიტერიუმი	კომენტარი	ქულათა მაქსიმალურ ი რაოდენობა	შეფასება
თემის აქტუალობა		10	
მიზნისა და ამოცანების განსაზღვრა		10	
ნაშრომის ლოგიკური თანმიმდევრო ბა		15	
დასმული საკითხების გადაწყვეტის ადეკვატურობ ა		15	

სტუდენტის ხელმძღვანელ თან ურთიერთობი ს ინტენსიურობ ა		10	
ქულათა ჯამი		60	
მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი			

ხელმძღვანელის ხელმოწერა: _____

დასკვნის მიღების თარიღი: “ _____ “ _____ 201 _____ წელი

ფაკულტეტის დეკანი: _____

ბ.ა.

იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ფაკულტეტი

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება:

201 ____ / 201 ____

სასწავლო წელი

____ სემესტრი

ბ.ა.

ბაკალავრიატი
საბაკალავრო ნაშრომის შეფასების უწყისი
კომისიის წევრის შეფასება

საბაკალავრო ნაშრომის თემა:

სტუდენტი:

საბაკალავრო ნაშრომის დაცვის კომისიის წევრი:

საბაკალავრო ნაშრომის დაცვის ჩატარების თარიღი: “ ____ “ _____ 201 ____ წელი

კრიტერიუმი	კომენტარი	ქულათა მაქსიმალურ ი რაოდენობა	შეფასება
თემის აქტუალობა		10	
ნაშრომის ლოგიკურობა		10	
ნაშრომის გაფორმება		5	
სტუდენტის პრეზენტაცია		10	
სტუდენტის მიერ კითხვებზე პასუხის გაცემა		5	
ქულათა ჯამი		40	

მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი	? (მაქს. 60%)	
--------------------------------	---------------	--

კომისიის წევრის ხელმოწერა: _____

ფაკულტეტის დეკანი: _____

ბ.ა.

იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ფაკულტეტი

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება:

201 ____ / 201 ____

სასწავლო წელი

ბ.ა.

ბაკალავრიატი

საბაკალავრო ნაშრომის შეფასების უწყისი

____ სემესტრი

სწავლების წელი: _____ კრედიტების რაოდენობა: _____ სტატუსი:

საბაკალავრო ნაშრომის თემა:

სტუდენტი:

საბაკალავრო ნაშრომის ხელმძღვანელი:

საბაკალავრო ნაშრომის დაცვის კომისიის წევრები:

საბაკალავრო ნაშრომის დაცვის ჩატარების თარიღი: “ ____ “ _____ 201 ____ წელი

ხელმძღვანელის შეფასება (მაქს. 60 ქ.)	კომისიის წევრების შეფასებების საშუალო ქულა (მაქს. 40 ქ.)	ხელმძღვანელის შეფასებისა და კომისიის წევრების შეფასებების საშუალო ქულის ჯამი (მაქს. 100 ქ.)	საბოლოო შეფასება	ხელმძღვანელის ხელმოწერა	კომისიის წევრების ხელმოწერები
1	2	3	4	5	6

ფაკულტეტის დეკანი: _____

ბ.ა.

შეფასების სისტემის განაწილების სქემა:

ქულების განაწილება	შეფასება
91-100	(A) ფრიადი
81-90	(B) ძალიან კარგი
71-80	(C) კარგი
61-70	(D) დამაკმაყოფილებელი
51-60	(E) საკმარისი
41-50	(FX) ვერ ჩააბარა (რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება)
0-40	(F) ჩაიჭრა (რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი)

იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

_____ ფაკულტეტი

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება:

_____ 201 ____ / 201 ____

სასწავლო წელი

_____ სემესტრი

ბ.ა.

ბაკალავრიატი

საბაკალავრო ნაშრომის შეფასების უწყისი
დამატებითი დაცვისათვის

სწავლების წელი: _____ კრედიტების რაოდენობა: _____ სტატუსი:

საბაკალავრო ნაშრომის თემა:

სტუდენტი:

საბაკალავრო ნაშრომის ხელმძღვანელი:

საბაკალავრო ნაშრომის დაცვის კომისიის წევრები:

საბაკალავრო ნაშრომის დაცვის ჩატარების თარიღი: “ _____ “ _____ 201 ____ წელი

ხელმძღვანელის შეფასება (მაქს. 60 ქ.)	კომისიის წევრების შეფასებების საშუალო ქულა (მაქს. 40 ქ.)	ხელმძღვანელის შეფასებისა და კომისიის წევრების შეფასებების საშუალო ქულის ჯამი (მაქს. 100 ქ.)	საბოლოო შეფასება	ხელმძღვანელის ხელმოწერა	კომისიის წევრების ხელმოწერები
1	2	3	4	5	6

ფაკულტეტის დეკანი: _____

ბ.ა.

შეფასების სისტემის განაწილების სქემა:

ქულების განაწილება	შეფასება
91-100	(A) ფრიადი
81-90	(B) ძალიან კარგი
71-80	(C) კარგი
61-70	(D) დამაკმაყოფილებელი
51-60	(E) საკმარისი
41-50	(FX) ვერ ჩააბარა (რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება)
0-40	(F) ჩაიჭრა (რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი)